

צמיחה נבטי

גליון 53

מועדי כניסת השבת

מוצאי שבת	הדלקת נרות
ירושלים: 8.30	ירושלים: 7.13
תל-אביב: 8.33	תל-אביב: 7.28
חיפה: 8.35	חיפה: 7.21
ביתר עילית: 8.30	ביתר עילית: 7.28
רבינו תם: 9.06	
הנץ החמה: 5.38	
סוף זמן ק"ש למג"א: 8.33	
סוף זמן ק"ש להגר"א: 9.09	
סוף זמן תפילה למג"א: 9:56	
סוף זמן תפילה להגר"א: 10.20	

פרשת מטות מסעי תשע"ג - דברות קודש מאת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

תפילה לעני

מאת מורנו הרב שליט"א

רבונו של עולם
כל יכול אשר לא
יבצר ממך מזימה
אנא רחום והגן
שמור נא את עיני
בתכלית השמירה
ויותר לא אראה
שום ראייה אסורה
וזכני לעבוד
אותך בלתי לה'
לבדו ורק להשוב
עליך יומם ולילה
ולזהיות קדוש
בקדושת רבינו
הקדוש והגורא
ולקיים העבר
עיני מראות
שוא כי כל ימי
היי עמל ואון
ולקיים אב
הרחמן והייתם
קדושים כי קדוש
אני ה' אלוקים
אשרי משכיל
אל דל ביום רעה
ימלטהו ה'.

מלחמת מדין

כשמושה שלח את עם ישראל למלחמה עם מדין הוא בחר את האנשים הכי צדיקים, הכי קדושים, כמו שכתוב "החלצו מאתכם אנשים לצבא" (רש"י: אנשים צדיקים), אנשים שהיו במתן תורה וראו את ה' פנים בפנים, לקחו אנשים שאף פעם לא פתחו את העיניים בחיים שלהם, כשיצאו למלחמה והיו צריכים להיכנס לבתים של המדיינים הם פחדו פחד נורא, הם פחדו שלא יראו דבר אסור, הרי הם היו צריכים לקחת שבויים, גברים נשים. ולכן הם לא הסתפקו בשמירת עיניים אלא כל אחד לקח איתו ארגזים של פיה וכשנכנסו לבתים היו שופכים עליהם דליים של פיה כדי של יראו כלום, כמו שאומר המדרש רבה (שה"ש א' ג'), "בשעה שהלכו ישראל למלחמת מדין היו נכנסים זוגות זוגות אל האשה, והיה אחד מהם מפחם פניה ואחד מפרק נזמיה".

כל העולם יודע שעם ישראל זה קודש קדושים, רק צריכים ללכת עם שמירת עיניים, צריכים ללכת עם עיניים באדמה, צריך לדעת שמלאך המוות נמצא ברחוב, מלאך המוות מלא עיניים מלאך המוות הוא כולו עיניים כולו תרכובת של עיניים, כל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו כולם עשויים מעיניים, כל אחד לפי ההסתכלויות שנכשל כך יהיה מלאך המוות שלו, אם אחד נכשל באלף ההסתכלויות יהיה למלאך המוות שלו אלף עיניים, אם אחד נכשל במיליון ההסתכלויות יהיה למלאך המוות שלו מיליון עיניים, כל ראייה אסורה שאדם נכשל, אם הוא לא בוכה מיד אם הוא לא עושה תשובה מיד אז הוא בונה עוד קומה במלאך המוות שלו. אומר רבי אליהו לופיאן - יוצאים החוצה מהישיבה, יוצאים מהדלת של הבית, כבר מחכה שם מלאך המוות להחטיא אותנו לשרוף לנו את המוח ואת הלב. כל אחד מאיתנו קודם שהוא יוצא מבית המדרש, קודם שהוא יוצא מהבית ידע שהוא יוצא עכשיו למלחמה! כמו שבמלחמה אם אדם יודע שירוי בחוץ, אז הוא לא יוצא החוצה בכלל, הוא מחכה שיפסיקו את היריות, ואם אין ברירה וצריכים להביא אוכל ומים אז יוצאים וזוחלים על הריצפה ואם הכדורים עפים מעל הראש אז זוחלים עוד יותר ונצמדים לריצפה וצריך לדעת איך להתכופף ואיך לזחול ואיך להתפתל, כדי שהכדורים לא יפגעו, אז אותו דבר שאדם יוצא לרחוב צריך לדעת שיורים עליו פגזים, יורים עליו יריות הוא צריך לתכס עצה איך לא להיכשל בשום ראייה אסורה, לא סתם קופצים לחוב! צריך לצאת בשיבוש דעת! לכן כל אדם לפני שהוא יוצא לרחוב, לפני שהוא יוצא מהבית יעמוד שניה, ימתין ויחשוב "אני יוצא עכשיו למלחמה".

אומר ר' נתן - כל הבחירה של האדם היא בשמירת העיניים, אדם אומר "אני דתי מניח תפילין, קם ותיקין, קם חצות" זה הכול דברים נפלאים, אבל זה לא עיקר הבחירה - עיקר הבחירה היא בעיניים, ברגע שאדם ישמור את העיניים הוא יגיע לכל המדרגות שבעולם, הוא לא ידבר לשון הרע, הוא לא יקפיד, הוא לא ישנא. אומר דוד המלך "העבר עיני מראות שווא" - רבונו של עולם תעזור אותי תוציא לי את העיניים אני לא רוצה לראות שום דבר בטל פה בעולם. ברגע שאדם שומר את העיניים אז הוא חוזר לקודם הבריאה, הוא זוכה לדעת שאין עוד מלבדו, הוא זוכה לדעת שה' אחד ושמו אחד, שאדם לא רואה שום דבר פה בעולם אז הוא מבטל את הבריאה, הוא מבטל את העולם הזה אין שום פחד, אין בריאה, אין רע, אין נאצים, אין מחבלים, הם לא קיימים, הם אינם!

אומר ר' נתן - אפילו שאדם זוכה כבר לסגור את העיניים הגשמיות הוא צריך לדעת שיש עוד עבודה, לסגור את עיני השכל! לא רק סגירת עיניים הגשמיות, אלא הוא צריך לסגור את כל סוגי העיניים, צריך לסגור עיניים של קנאה, עיניים של שנאה, עיניים של כבוד, כי אפילו שהוא סוגר את העיניים הגשמיות הוא יכול לחשוב על כבוד, הוא רוצה כבוד!, כי עכשיו הוא כבר סוגר את העיניים! הוא חושב שהוא צדיק, הוא רוצה על זה כבוד, העיניים של הכבוד הם העיניים הכי גרועות. לכן צריך לסגור את כל העיניים שיש לו, שבכלל לא יהיה לו שום הסתכלות על העולם, לנתק את כל החושים שלו מכל הבלי העולם, שלא יהיה לו שום התעניינות בשום נושא שבעולם, אלא רק חושים לה' יתברך, הוא צריך להקדיש את כל החושים שלו לה' יתברך, ולהאמין בהשגחתו יתברך. שאדם סוגר את החושים שלו ממילא אין לו שום חוש לשום דבר, חוץ מתורה ותפילה ודביקות בה' יתברך, אין לו רצון לשום דבר גשמי, אין לו חשק לשום דבר אלא רק לה' יתברך בכבודו ובעצמו. ועל ידי זה יזכה להבין את כל הנפלאות שבעולם, את כל הסודות שבעולם כמו שכתוב "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". אם אדם יזכה לסגור את כל סוגי העיניים אז מתגלים לו כל סודות התורה, כי כל האורות וכל הסודות נמצאים בעיניים, יתגלו לו סודות הבריאה איך לברוא שמים וארץ איך לשדד מערכות הטבע, כל האורות וכל הסודות יתגלו לו.

אדם לא צריך לנסוע לחוץ לארץ בשביל פרנסה, יש בארץ ישראל אין סוף כסף, אין סוף שפע, מארץ ישראל יורד השפע לכל העולם! רק צריך להושיט את הידיים ולהביא איזה כלי כדי לקבל את השפע, והכלי זה הקדושה, הכלי זה שמירת העיניים, כי ברגע שאדם פתח את העין, הוא הפסיד את הפרנסה, הוא הפסיד את השפע הוא נהיה בעל חוב, כמו שאומר הרבי "הנה יש עבירה שענשה של העבירה היא שיהא בעל חוב תמיד" (שיחות הרץ קיב), ברגע שהעיניים פתוחות הוא נהיה בעל חוב אדיר, אם אדם יתחיל להישמר מראיות אסורות אז הוא יתחיל לראות כאלה ניסים, כאלה נפלאות, כאלה מופתים, הקב"ה יעשה איתו ניסים ונפלאות.

על כל דבר בקדושה יש עשר קליפות שמונעות, על כל תנועה דקדושה יש עשר קליפות, על כל השתדלות בשמירת העיניים יש הרבה מניעות, אדם סוגר את העיניים הם נפתחות כמו קפיץ! הוא סוגר עוד הפעם הם נפתחות שוב כמו קפיץ, והאמת היא שיעשה כך מיליון פעם ביום עד שיום אחד יזכה לשמור את העיניים, ואפילו אם נפל מיליארד נפילות לא יתייאש כי במיליארד ואחד הוא יקום, ועל הדברים האלה צריך להילחם כל הזמן, צריך להילחם עם זה 24 שעות, ולפי מה שהאדם נלחם על זה אז ככה השכר שלו יהיה כפול ומכופל. המלחמה היא אין סוף ולכן השכר יהיה פי אין סוף.

הקן להפצת תורת ברסלב toratbreslev@gmail.com

לתרומות לעלון ולתגובות 02-9666755 ניתן להשאיר הודעות בתא הקולי

"תרוסתכם חשובה לנו מאוד, כל תרומה תתקבל בברכה"

פני מלך

מתעלים אל האמת

שמצלמים משהו מלמעלה ורואים את הכל בצורה אחרת לגמרי ממה שמצלמים מהזווית שלי, רק אז רואים את האמת. האור זה האמת. האמת מאירה לנו את הדרך. כל הדברים האחרים, שאנחנו מרגישים חושך, הנגיעות שלנו, העצבות שלנו, הכאבים שלנו, הפגיעות שלנו, הקשיים שלנו, הכל הכל הכל כי זאת לא האמת. זה ההסתכלות שלנו החד צדדית, ככה זה נראה לנו. אבל אם אנחנו מתעלים אל האמת, אז שמה בעצם יש לנו אור, לא חושך, "שלה אורך ואמיתך המה יחונג".

האור זה האמת. האור זה השמחה. האור זה המציאות ששמה הנשמה יכולה לחיות, ששמה טוב לה, ששמה היא יכולה לעמוד בניסיונות, ששמה היא מתחברת למשהו יותר גבוה.

כל מה שיש לנו קצת טוב בלב, זה משום שאנחנו יוצאים מעצמנו, וחושבים על המשהו היותר גבוה, על הנשמה, שזה מה שמשמח אותנו כל הזמן, שבנשמה הטהורה שלנו אפשר להיאחז, כי הנשמה, מקור הכוח שלה נמשך מהקב"ה. היא בעצמה חלק אלוך ממעל והיא נמשכת ממנו יתברך. לא כל כך קל לנו לצאת מעצמנו ולחשוב על ה' כל הזמן, אבל איך שלא יהיה אנחנו מרגישים את הנשמה, היא נמצאת בתוכנו. כולם יודעים שכשיש משהו מאוד קשה, מאוד קואב. אז ממילא נזכרים שיש דברים יותר גבוהים, שאנחנו מחוברים לעולמות יותר גבוהים, שאנחנו בנים לעם היהודי, העם הנצחי, ואנחנו מקושרים אל הנצח. רק כשאנחנו מתעלים למשהו יותר גבוה, כשאנחנו מסתכלים בפרספקטיבה אחרת על כל המציאות, כמו

הוא רבינו - מקור הכמה

מי הוא מאנשיו של הרבי?

בתוך ההתפארות שהרבה רבינו' להתפאר בעצמו, ישנו פרק נכבד ונפלא מה שהרבה להתפאר באנשיו המקורבים אליו, כיצד הוא מודריך אותנו, ובאיזה דרך הוא ז"ל מולך אותנו, ולמה הוא עתיד להביא כל אחד ואחד מאיתנו. כמו המאמר המובא בחיי מוהר"ן: "שמעתי בשמו שאמר שכל אחד מאנשיו בודאי יקח בסוף לבוא בזה העולם למה שצריך. ואמר שאין הקדוש ברוך הוא עושה לי את חס ושלום בשום פעם לקח ממני איזה איש מאנשי באמצע. כלומר רק כל אחד יאריך ימים ושנים, ויהיה בודאי וייתגבר ויחזק התורה אחר חתינה, עד אשר יקח לבוא לענינו ולמדרגתו הקדושה שהוא צריך לבוא בזה העולם אשר בשביל זה נברא: וכן המאמר המפורסם שאמר הפחות שבאנשי אני מולך אותו בדרך של צדיק גדול מאד וכי' רבים מאנשי שלומינו תמהים ומתקשים להאמין: האם גם אני מאנשיו? האם גם עלי נאמרו דברים עליונים ונוראים אלו? עד שישנם כאלה שכאשר שואלים אותם: האם אתה חסיד ברסלב? הם עונים בשפה רפה: הייתי רוצה להיות, או אני מקווה להיות או לשונות מתחמקים כאלה.

והנה מציינו במשה רבינו עליו השלום, אמר רבי לוי: אמר לפניו רבש"ע, עצמתי של יוסף נכנסו לארץ ואני איני נכנס לארץ? אמר לו הקב"ה מי שהודה בארצו נקבר בארצו, ומי שלא הודה בארצו אינו נקבר בארצו. יוסף הודה בארצו וכי', את שלא הודית בארצך אין אתה נקבר בארץ! כיצד? בנות יתרו אמורות: "איש מצרי היצילנו מיד הרועים" והוא שומע ושוקק, לפיכך לא נקבר בארצו!

פרפראות לתורה

"ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה, במתו בהר ההר" (לג' לט')

לכאורה, מיותר לציין בפסוק זה, שאהרן מת "בהר ההר". שהרי, בפסוק הקודם נאמר: "ויעל אהרן הכהן אל הר הר... ומת שם! אלא - אומרים חז"ל - כי הפסוק שלפנינו הוא סיום פרשה, ולכן נמנע הכתוב מלסיים את הפרשה בדבר רע במותו, ולכן הוסיף כאן את המלים "בהר ההר" - פרט שכבר הוזכר בפסוק הקודם. ובדרך זו - אומרים חז"ל - יש לנוהג בכל שיחה שאנו מקימים עם הוזלת: להימנע מלסיים את דברינו בבושרה רעה, המשאירה טעם רע. אלא, להשמיע בסיום דברינו מלות עידוד ותקווה טובה. שהרי כבר אמרו חז"ל: "הכול הולך אחר החיתום" (הסיוע). (בני ציון)

"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ד' איש כי ידור נדר" וגו' (ל"ב-ג')

למה נקראו כאן הנשיאים ראשי המטות, כי מטות לשון מטה ומשענה, וגם מלשון מטה כלפי חסד, כי הנשיאים ראשי הדור הם העמודים אשר כל בית ישראל נשען עליהם שיטו מדת הדין למדת הרחמים, ויעץ להם משה שילמדו את ישראל שלא יהיו פרוצים בנדרים, ועי"ז יהיה נקל להם לבטל מהם כל הדינין. (ארון עדות)

סיפור לפרשה

"לא יחל דברו, ככל היצא מפיו יעשה" (רש"י הקדוש מפרש "לא חל דברו": "לא יעשה דבריו חולין" - כלומר לא יחל/ישנה את דברו).

מסופר על הצדיק רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, שכידוע היה מוחל ממה. ומנהגו של הצדיק היה למול רק בבקר, מיד לאחר תפילת שחרית. והנה, כאשר ילדה בתו של רבי לוי יצחק מברדיצ'ב בן, באו כל החסידים בבקר, כדי להשתתף בביתו של נכד הצדיק. אולם מיד לאחר תפילת השחרית, אמר הצדיק לחסידיו שימתו לו, נכנס לחדר מיוחד, סגר בעדו את הדלת, ונשאר שם ארבע שעות רצופות. כולם: התפללו על-כך. אבי הבן וגם היולדת הצטערו מאוד על-כך, כשראו איך הקהל מתפזר, ולא נשאר שם, כי אם מניין מצומצם. לאחר ארבע שעות יצא הצדיק מהחדר, ובשבחה גדולה אל מלך הבן, וקרא את שמו - יהודה ליב. חתן של הלב, אבי הבן, שראה כך, הצטער מאוד באתו הרגע, כיון שחשב לקרוא לבנו בשם אחר, אבל שתק מפאת כבוד הצדיק. בסעודת המצווה. נשאל הרב לפרש הסתגרותו בחדר ארבע שעות, וגם מדוע קרא לרך הנולד, יהודה ליב. על דעת עצמו. השיב להם הצדיק: כשבאתי לכאן בבקר, ראיתי ענן שחור, ורעש גדול בתוך הענן, ולכן רצתי מיד לתוך החדר, כדי לשמוע ולראות מה קורה בשמים. ואכן שמעתי מאחורי הפרגון, שנפטר צדיק יסוד עולם, ושמו ר' יהודה ליב מהעיר אפטא. ובאותו רגע יצא כיתות כיתות של צדיקים מן-עדין בתופים ובמחולות, כדי לקבל את האורח הנכבד. כשבערה כל הפמליה האת ליד גיהנום, עזב לפתע הצדיק רבי יהודה ליב את כל החבורה שילוחו אותו, וקפץ לתוך הגיהנום. אמרו לו מליו: "רבנו, מה אתה עושה? אמר להם: 'אמר להם: 'מעיד אני על עצמי שמקימי בני מצות פדיון שבויים, וגם קימתי "לא יחל דברו", ככל היצא מפיו יעשה", ומאחר והקב"ה הביטו שכל אדם ש"לא יחל דברו" (לא יחל/ישנה דברו), אז הו' יתברך יתן לו ש"ככל היצא מפיו יעשה" (הקב"ה יכבד ויעשה, ככל היצא מפיו של אדם זה), בבחינת "צדיק גורו והקדוש ברוך הוא מקים". ולכן אינני זו מכאן, עד שאני עושה כאן, בנייהם פדיון שבויים" הלכו הצדיקים לפני הקב"ה, ושאלו אותו מה לעשות ע"ר יהודה ליב. אמר להם הקב"ה, שיפתחו את נפשם פדיון שבויים, כדי לראות כמה נפשות הציל בחייו ר' יהודה ליב. ומאחר ונמצא שהוא הציל מאתיים ועשרים נפשות בבת שתי חויו, ניתן לו רשות להעלות אותו 220 נשמות מהגיהנום. מה עשה ר' יהודה ליב? ירד למדרו השביעי, ששם נמצאות אותן נשמות, שיורדות ואינן עולות, והוציא משם כפלים כמה נשמות, וכל מדרו ממדור שהיה עולה, היה מוציא גם משם נשמות. נזקק המלאך האמונה על הנשמות בגיהנום, ואמר לו: "מה אתה עושה? הרי כבר לקחת יותר מכפלים...". אמר לו ר' יהודה ליב: "אלו מתנה! והכניס את כל אותן הנשמות לגן-עדן. וסיים רבי לוי יצחק מברדיצ'ב: "כשראיתי את כחו של צדיק זה קראתי לנכדי על שמו, כדי שיכסה מה הוא לעשות חיל בחייו..." (בני ציון)

"וידבר משה אל ראשי המטות... איש כי ידור נדר לה' וכו'" (ל"ב)

רש"י במקום מבאר מדוע זיכר משה אל ראשי בני ישראל בדוקא את ענין הפרת הנדרים יותר משאר המצוות. משום "שהפרת נדרים ביחוד מומחה". שכידוע מי שנודר נדר, חולק אצל החכם והוא מתיר לו את נדרו. ודי בחכם אחד, להבדיל מהפרת נדר בפני אחרים שאינם רבנים שצריכים ג' אנשים להפירה. כשרצה פעם המהרי"ל דיסקין זצ"ל להמושיל תלמידיו מה הכוונה שהתורה נדרים בפני יחיד מומחה, ולמה דווקא צריך מומחה, היה מספר את הסיפור הבא: כשישב אבי הגאון רבי בנימין דיסקין על כס הרבנות בלונז'ה, בא פעם אחת אדם צדיק ופושט אל העיר אשר הפריש עצמו מכל הרגלי העולם, ובא וישב בבית הכנסת ונדר כי לא יצא מפתח בית הכנסת כל חייו, וישב והנהגה בתורה יומם ולילה. דבר זה גרם צער רב לבני העיר שהיו דואגים לשלומם ובריאותו והביאו לו מידי יום בימוא אוכל ושתייה לבית הכנסת, ובמיוחד בימי השבת בהם היה בעיה לטלטל בעיר במרחי ולא היה עיריוב בעיר. יום אחד הגיע הגאון רבי עקיבא אייגר זצ"ל לעיר לומז'ה להשתתף בשמחת אחד מצאצאיו, ובא לבקר את פני אבי המרא דאתרא. ישבו שני התלמידי חכמים ודברו בדברי תורה, ואף בשיחת חולין של תלמידי חכמים, ותוך כדי שיחה סיפר הרב לרבי עקיבא אייגר על אותו תלמיד חכם היושב בבית הכנסת ומקדיש כל חייו ללימוד התורה, ואף על נדרו של אותו תלמיד חכם סיפר הרב. כששמע זאת רבי עקיבא אייגר אמר לאבא: אם יש כזה תלמיד חכם בעירכם, הלא מן הראוי ללכת ולהקביל פניו בבית המדרש, וברצוני שכבוד המרא דאתרא יתלווה אלי לבית המדרש. וכך עשו... מיד יצאו לכיוון בית המדרש, וכיוון שראו זאת בני העיר נתקבצו ובאו כולם אחרי גדולי התורה לכיוון בית המדרש. כשבאו לבית המדרש, אמר רבי עקיבא לאותו תלמיד חכם: שמעתי כי מן בן תורה וחפצתי לראותו, אבל מאחר שאינך יכול לצאת מבית המדרש בגלל נדרך, טרחתי ובאתי לכאן. הצטער אותו תלמיד חכם על הטרח הרב שגרם לגדולי הדור ולכל בני העיר, ואמר: אוי לי כי טרחתי את כבוד תורתכם. אמר לו רבי עקיבא: ואילו היית יודע שכך יהיה, כלום היית נדר? אמר הת"ח: חלילה וחס, ודאי שהייתי מעדיף לרוץ כצבי להקביל פני כבוד רב. מיד הכריז רבי עקיבא: "מותר לך, מותר לך, מותר לך, וכל ועל ענה: 'מותר לך, מותר לך, מותר לך', וכך התירו לו את נדרו. סיים המהרי"ל דיסקין ואמר: בואו וראו עד כמה נכונים דברי חז"ל שאמרו: "הפרת נדרים ביחוד מומחה" כי תארו לעצמכם מה היה קורה אילו היה רבי עקיבא אייגר קורא לשליח שילך וישכנע את אותו פרוש לחתיר נדרו, ודאי שהיה הפרוש עומד בדעתו ומכריז כי "נדר זה נדו" וצריך לקיימו, וכי כל רצונו להיות פרוש, שמהי העולם הזה. אך רבי עקיבא אייגר - אותו היחיד מומחה - הבין עם מי של עסק, ובוצרה עקיפה עשה את אשר עשה, ובכך הביא את אותו פרוש לחתיר את נדרו, ולחוריד מהעול שנפל על חוטיב לומז'ה.

לעילוי נשמת ברטה בת פרידה ז"ל	לעילוי נשמת מיכאל יסיים טולדנו בן אסתר ז"ל	רפואה שלימה והצלחה ליעקב סימן טוב בן משה הי"ו	מזל טוב לנחמן יפת ומשפחתו הי"ו להולדת הבת	ליחזקאל רוזנטל ומשפחתו הי"ו להולדת הבן	יוסף זיו בן רחל הי"ו הצלחה ושמחה ברוחונית וגשמיות	רפואת והצלחת הרב והרבנית שליט"א
-------------------------------	--	---	---	--	---	---------------------------------